

Pedagógusok a tanyán

Az oktatás színvonala — Nehéz körülmények

Az iskolai oktatás és nevelés legnehezebb öröklésén áll — és becsülettel helytálló —, 14 község körzetében tanyán tanító pedagógusok részvételével rendeztek tegnap délelőtt Kisteleken nagyon értékes munkaértekezletet a járási pártbizottság kezdeményezésére.

A pártkongresszus határozatából kinndulva vázolta Ács Zoltán, a járási hivatal művelődésügyi osztályának vezetője, hogy mit tettünk eddig és mit szándékozunk tenni ezután a tanyai oktatás színvonalának emeléséért.

Iskolatípusaink egymásra épülő rendszere és természetesen maga az élet követeli, hogy a legkorszerűbb ismeretanyag birtokosa legyen az is, aki tanyán jár általános iskolába.

Feladatunk mindenképpen segíteni, hogy a megmaradó kisiskolák megfelelhessenek ennek az igen nehéz föltételnek — példák sora bizonyítja, hogy többségük eddig meg is felelt — vagy a központi iskolákba történő bejárással, illetve kollégiumok építésével az osztott rendszerű, jól felszerelt iskolákba vezessük a diákokat.

Ha a pedagógia beszélhet hátrányos helyzetű diákokról, beszélnie kell hátrányos helyzetű pedagógusokról is. Egyik felszólaló említette például, hogy családjának egy hétre kénytelen egyszerű kenyeret vásárolni, mert körülményei — távolságok, nagy lekötöttség — csak ezt engedik meg.

Figyelemre méltó, hogy a tanácskozás — a tanyai pedagógusok első fóruma — nem változott mégsem panasznapra.

Együtt erővel, hivatástudattal eredő felelősséggel minden résztvevő úgy kutatta a további lehetőségeit, hogy a tanuló diák egyetlen percre ne kerüljön háttérbe. Meggyőződéssel mondták, hogy művelődésügyi szerveink adminisztratív eszközökkel valóban nem siettetik az iskolák megszűnését, de határozottan kérték, ne bocsássák áruba ezeket az iskolákat se. Maradjanak meg mindenképpen a körzet egyetlen és nélkülözhetetlen (!) kulturális központjának. Több felszólaló sürgette annak szervezeti biztosítását, hogy a nyolcadik osztályt is elvezették és otthon maradó gyerekek

továbbra is közösséghez kapcsolódjanak.

Néhány tanyai KISZ-szervezet példája a megoldás lehetőségét is kínálja.

Hallottuk a felszólalók szavaiból azt a figyelmeztetést is, hogy más járáskor mintha oktatás-központtá lennének, mint a miénk. Szóba került például, hogy néhány pedagógus saját költségén vásárolt borsos áron szemléltető eszközt, hogy diákjai leendő városi osztálytár-

sakkal szemben ne legyenek majd hátrányban.

A szemléltető tárgyi feltételeinek biztosítása többször is szóba került.

Igaz, hogy rádió minden iskolában van, televízió is ott, ahol a villanyt már bevezették, van magnetofon is, lemezejátzó is, de magnószalag és lemez rossz szervezés következtében már nem jut el hozzájuk. Járási hatáskörből községbe került az eszközök vásárlásának joga és kötelessége, községi vezetőink nem mindig áldoznak annyit, amennyire szükség lenne. Sok bírálat érte a TANÉRT Vállalatot, panaszkodtak a munkafüzetek hiányát is.

Néhány szót szólni kell természetesen a tanyai pedagógusok munkakörülményei-

ről, hiszen nélkülözhetetlen munkájukat közvetlenül is befolyásolják. Aggodalommal említette az egyik igazgató: kapunk-e majd pedagógust, ha lakbéré tanyán éppen annyi, mint Szegeden a Széchenyi téren lenne. Pedig nemcsak az iskolai oktatás és nevelés munkása a pedagógus, a tanyai közgondolkodás formálója is. Feltétlenül szükséges a televízió térhódításában a népművelési ügyvezetők számát hivatalosan is növelni. Kérték, és joggal kérték, hogy más munkahelyek törzsgárdatagságához vagy a hűségjutalmakhoz hasonlóan külön is ismerjék el

e valóban nehéz és még sokáig nélkülözhetetlen pedagóguspályára példás eredményeit.

H. D.

Cukorgyártó szakmunkások

A Szolnoki Cukorgyárban a terv szerinti ütemben dolgoznak az egymilliárd forint értékű rekonstrukción. Az idén újabb százhuszmillió forint értékű korszerűsítést hajtanak végre, s a régi elavult berendezések kicserélésével gyakorlatilag megteremtik az alapját a napi ötszáz vagonos feldolgozókapacitásnak.

A gyár teljes átalakított technológiai rendszerének üzemeltetése jól képzett szakmunkásokat követel. Ennek érdekében két éves kihelyezett szakmunkásképző iskolát nyitottak. Harminchárom dolgozó négy száznyolcvan órás elméleti és gyakorlati oktatás keretében sajátította el a cukorgyártás, répafeldolgozás új, magas szintű technológiáját. Az ország első cukorgyártó szakmunkásai már levizsgáltak, és mint előmunkások, művezetők kapnak beosztást az ősszel induló gyártási időnyben. (MTI)

Étterem — étel nélkül

Felépült az olajmunkások konyhája, étterme, de azóta több mint két év telt el, s bizony még mindig nem főznek a hatalmas kondérokban, illetve főzőüstökben, a 19 millió értékű parlagon hever. A legfantasztikusabb mende-monda szerint azért — mert elfelejtettek vizet vezetni az épületbe, kifejezték a csatornázást. Természetesen ez túlzás, ekkor hibája azért nincs a konyhának.

Végére is mi akkor az igazság? A hivatalos vélemény szerint — amit Juratovics Aladártól, a szegedi üzem vezetőjétől hallottam — a következő: a műszaki átadás valóban megtörtént 1969 végén, de a közmu- és az energiaellátó-rendszer nem volt tökéletes. Amikor kijavították a hibákat, háromnegyed éves „eszmecsere” következett a Nagyalföldi Kőolaj- és Földgáztermelő Vállalat, valamint a Csongrád megyei Vendéglátóipari Vállalat között. A hosszas beszélgetésnek aztán az lett az eredménye, hogy 1972. április 20-án aláírták a szerződést, mely szerint „május 2-án megkezdődik a próbatüzet”. Ezt azonban megelőzte a szokásos üzembehelyezési eljárás, amelyen váratlanul újabb hibára találtak a szakemberek. A szakaszvezeték megjelölt helyén megbizottja az ABO egyik paragrafusára hivatkozva nem járult hozzá a konyha működtetéséhez. Indokai

Matkó István

Az ünnepi könyvhét újdonságai

latok című könyvét. emel-

jük ki. Híres írók könyveit is köszönhetjük a könyvhéten. Megjelenik Elsa Triolet új regénye, a Hajnalban elhallgat a csalóány és Simone

Nemzetközi könyvvet 1972

de Beauvoir A megtört aszszony című könyve.

A mai magyar irodalom alkotásai közül a könyvhéten jelenik meg többek között Karinyth Ferenc szegedi ihletésű satirikus kisregénye, az Ösbemutató, Gábor Miklós második könyve, A színész árnyéka és Vészi Endre új könyve, A tisz zavarbaejtő halála. Újra kiadják Ady összes verseit két kötetben, Petőfi Sándor elbeszélő költeményeit, Déry Tibor egyik legizgalmasabb regényét, a G. A. Úr X-ben-t, Toldi feltámasztással című Váci Mihály prózai írásait, és egy kötetben Veres Péter verseit, az Aszály és a Gyepsor című regényeit.

A fiatalokat és a legfiatalabbakat a könyvhétre megjelenő könyvek az állatok világába kalauzolják. Most jelenik meg Devescéri Gábor Állatkerti útmutató, T. S.

Eliot Macskák könyve, Koroknay István Az állatok nagy képeskönyve és Kriza János A csókányok című gyűjteménye. Vargha Balázs Játsszunk a szóval, játszszunk a verssel! című könyve egyszerre ígérkezik kellemes szórakozásnak és hasznos időtöltésnek.

Képernyő

Engedd, hogy dob legyek — kérte a Néger kiáltás című antológia egyik versét idézve a televízió keddi esti műsora nézőitől könyvheti előzetesnek címében. Beharangozó összeállítást készítettek a műsor szerkesztői, a figyelemfelkeltés, az eligazítás volt a szándékuk. A könyvhétre megjelenő mintegy száz kiadvány közül szerencsés kézzel válogatta a szerkesztő, Farkas Katalin a felvillanított 17-et, a képernyőre leginkább alkalmos novellákat, verseket. Mihályfy Sándor rendező változatos, színes és hangulatos műsort készített, laza szerkesztést, tájékoztató szándékú Baranyi Ferenc költő a bennfentesek közvettségével és otthonosságával vezetett bennünket, és a műsort. Igaz, nem kemény, harsány dobütések sora lett a műsor, nem kiáltó-hirdető összeállítás — a hangosság mindig is gyantus! —, hanem ötletesen és ügyesen tájékoztatót.

Baranyi Ferenc „szellemi díszesbédnek” nevezte az ünnepi könyvhétet, s ez a tévéelőzetes felolvasás volt az étlapról. Igaz, hogy a valódi élmény nem egy étel szóbeli elmondása, hanem annak elfogyasztása, úgy, e műsorban felvillanított művek közül is a nekünk leginkább élményt ígérőt el kell majd „fogyasztanunk”.

Nem a művek mélységeit keresték az alkotók — szerencsére. Három rövid jelenetet, három interjút, és néhány verset fűztek egy csokorba, amit szépen egészítették ki Derkovits fametszetei, és Lux Erika zongorajátéka. A felvillanó szerepekben nagyszerű színészi egyéniségüket csillogtatták a szereplők, mindenekelőtt Tolnay Klári, Györgyössi Katalin, Bálint András és Ráday Imre. A versmondó művészek közül Berek Kati,

Ruttkai Éva, Halász Judit és Kalocsai Miklós érdemel dicséretet.

A magyar betegség, a tbc elleni három évtizedes küzdelemnek állított méltó emlékeztetőt Radványi Dezső szerkesztő és Szemes Mihály rendező riportfilmje, a Morbus hungaricus. A riportban megszólaló orvosok azt a heroikus küzdelmet tarták a nézők elé, amiből legtöbbször csak a tüdőszűrősek emléke él. A riportfilmben megszólaltak Szeged Csongrád megyei orvosok is, dr. Kovács Júlia főorvos és dr. Nemes János igazgató főorvos, valamint a Csongrád megyei tanács vezetője, Fekete Istvánné. „A tbc elleni küzdelem egész népünk ügye” — idézte a törvényt a műsorvezető Mensáros László, s ez a gondolat hatotta át az egész alkotást, melynek végén levonhatták a mindenki számára megnyugtató konklúziót, a tbc a népbetegség elleni küzdelem sikerrel járt.

Köszönet érte mindenki nevében.

T. L.

Múzeum Széchenyi emlékére

Jól haladnak a nagycenti Széchenyi-kastély helyreállítási munkálatai, a Közlekedési Múzeumtól kapott tájékoztatás szerint előreláthatólag augusztus 20-án átadják az építők a terepet a berendezéssel foglalkozó múzeológusoknak. Az előzetes tervek szerint a földszinten a reformkori emlékek kapnak helyet. Ezek tükrözik a korszak legfőbb eseményeit, középpontjukban Széchenyi Istvánnal, a reformpolitikussal. Itt helyezik el a Széchenyi családra, s magára a kastély történetére vonatkozó emlékeket is. Az emeleten rendezik be a „Széchenyi, a közlekedéspolitikus” című kiállítást.

A kastély bal oldali szárnyában az Országos Lótenyésztési Felügyelőség intézményével kapnak otthont. A jobb oldali szárnyban, az úgynevezett Vörös-kastélynak még nincs tulajdonosa, de mint mondták, leginkább egy szálloda kívánkozik ide.

Rendbehozzák a híres nagycenti ősparkot, s annak környezetét is, még az őz folyamán elvégzik a szükséges fásításokat. A kastély közelében autóparkoló lesz.

Újburgonya exportra

Sárgarépa-küldemények külföldre

A Tisza—Maros szög falvaiban bőséges újburgonyatermést szednek a kiskertekből. A Szövetkezetek Csongrád megyei Értékesítő Központja most már a fél országba, tíz megyébe szállítja a primört, naponta mintegy hatszáz mázsát. Megkezdődött az export is: Svédországba rendszeresen kétszáz-háromszáz mázsát küldenek a HUNGAROFRUCT Külkereskedelmi Vállalat ízléses címkéivel el-

látott ládákban. A külföldre kerülő újburgonyát a földetől előbb „karanténba” viszik. Ez azt jelenti, hogy a szegedi és a szatymazi tranzittelepen növényegészségügyi vizsgálatnak vetik alá. Az ellenőrzés célja az, hogy kizárja a burgonyabogár-fertőzés veszélyét. Hasonló vizsgálatnak vetik alá a Svédországba induló fejleszköposzta-szállítmányokat is. Ezen a zöldségen nem telepszik meg ugyan a burgo-

nyabogár, mégis biztonsági szempontból ellenőrzik. Ugyancsak megkezdődött a sárgarépa exportja a Német Demokratikus Köztársaságba és Csehszlovákiaiba. Egy-egy alkalommal legálább ötvenezer csomót küldenek. Végehez közeledik a szentesi korai karalábé szezonja. A MÉK Vállalat eddig 12 millió 500 ezer darab primör karalábét forgalmazott.

Szovjet egyetemi tanárok küldöttsége hazánkban

A Magyar—Szovjet Baráti Társaság és az SZMBT egyezménytervezetének keretében szerdán szovjet egyetemi tanárok küldöttsége érkezett hazánkba, Anatolij Konsztantyinovics Grigorjevnek, a Leningrádi Műszaki Főiskola professzorának vezetésével.

Fogadásukra a Ferihegyi repülőtéren megjelent dr. Ligeti Lajos akadémikus, valamint több minisztérium, képviselői. Jelen voltak a szovjet nagykövetség és a Külügyminisztérium képviselői is. (MTI)